

munalbestyrelserne at træffe de hensigtsmæssigste Foranstaltninger imod det og kun antydet, i hvad Retning saadanne formentlig bør gaa, uden at man dog anser den antydede Foranstaltning for mere end et Hjælpemiddel, der ikke altid vil vise sig fyldestgørende.

§ 37 søger at komme en mange Steder herskende slet Vane til Livs, den at Købmanden skal traktere den langvejs fra kommende Kunde med stærke Drikke, en Vane, der især kan virke nedbrydende paa Købmanden, hvis han har mange Kunder at traktere og mener at burde drikke dem til selv, og en Vane, som mangen Købmand vilde være glad ved at komme bort fra ved at kunne henvise til Lovens Ord. Og Berettigelsen til overhovedet at give Regler for dette Forhold henter Forslaget deri, at det i Virkeligheden er ugørligt at sondre mellem den betalte og den gratis Udskænkning for Kunder; den gratis Udskænkning er i Virkeligheden ogsaa betalt, og den betalte Udskænkning er efter Loven i Forvejen forbudt.

Angaaende Udskænkning ved Auktioner og Licitationer, baade den gratis og den betalte, er det fornødne anført under Omtalen af § 23.

§ 38¹⁾. De under Omtalen af § 35 gjorte Bemærkninger om Forskellen mellem Handel og Brugsforeninger gælde ogsaa her. Set fra et rent Næringslovs-Synspunkt er der vel en Forskel mellem, at en Brugsforening skænker stærke Drikke til sine Medlemmer, og, at en handlende udskænker stærke Drikke til sine Kunder, en Forskel, som efter den nuværende Lovgivning medfører, at det første er tilladt, det sidste forbudt. Men naar Sagen ikke ses fra den nuværende Næringslovs-Synspunkt, men fra et Ædruelighedssynspunkt, synes der ikke at være nogen Forskel mellem, om Udskænkningen foregaar fra en handlendes eller en Brugsforenings Butik. Udskænkning i Brugsforeninger har i Virkeligheden givet Anledning til meget Fylder, og de under § 37 nævnte Grunde til ikke at skelne mellem den betalte og den gratis Udskænkning foreligge ogsaa her. Hvad der af Ædruelighedshensyn paalægges Købmanden, bør ogsaa paalægges Brugsforeningen, eller bør saa meget mere paalægges Brugsforeningen; thi medens Formaalet med Købmandens Bedrift er hans eget økonomiske Vel, har Brugsforeningens sine Medlemmers økonomiske Vel for Øje, og en Indskrænkning af Drikkeriet i Brugsforeninger er i fuld Overensstemmelse med dette Øjemed.

Medens Udskænkning i Brugsforeninger foreslaas forbudt, har Forslaget bibeholdt Brugsforeningens Ret til Fordeling af stærke Drikke. Paa Grund af de Ulemper, den fulde Frihed i saa Henseende fører med sig, har man dog foreslaaet visse regulerende Bestemmelser.

Ulempene bestaa for det første i, at Grænsen mellem Uddeling og Udskænkning navnlig paa Landet er vanskelig at fastslaa — er det Uddeling eller Udskænkning at udlevere til Nydelse i en nærliggende Lund, paa nærmeste Grættekant, omme bag Gavlen o. s. v.? — og Grænsen er paa Grund af det sparsomme Politiofsyn paa Landet ogsaa vanskelig at overholde.

Dernæst er ogsaa Grænsen mellem Uddeling og Forhandling vanskelig at overholde, og den Fristelse, der for Uddeleren er til at overskride Grænsen og sælge til Ikke-Medlemmer, vokser i samme Grad, som virkelige Forhandlingssteder med stærke Drikke tage af.

Politiet vil ikke evne at holde Brugsforeninger inden lovlige Grænser, naar ikke Befolkningen selv vil yde Hjælp; men først og fremmest maa man kunne forlange Kontrol af selve Brugsforeningens Medlemmer. Selv om man ikke kan gøre de enkelte Medlemmer ansvarlige for Forhandlerens Overtrædelser, bør Loven i hvert Fald sikre sig, at Medlemmerne i Følge Foreningens Organisation ere i Stand til at gøre deres Villie gældende, at deres Kontrol altsaa kan være virksom, og Loven bør ikke tillade en Brugsforening at uddele stærke Drikke, naar det viser sig, at Medlemmerne ikke i saa Henseende have Bestemmelsesret — da er Foreningen ikke i sit Væsen en Brugsforening, ja er ofte en maskeret Handel — heller ikke en Brugsforening, hvor ikke Medlemmernes Ønske om, at stærke Drikke skulle uddeles, har givet sig et ydre Udtryk ved en Afstemning; heller ikke en Brugsforening, hvor Majoriteten til Fordel for Uddelen af stærke Drikke dannes af Medlemmer uden egen Husstand — det er nemlig i Strid med Brugsforeningens Væsen, at saadanne lidet købende Medlemmer skulle kunne overstemme de egentlig interesserede, og ofte er en Brugsforening med saadanne Medlemmer nær-

1) Bilag S. 16, 53, 66, 108, 408.